

Kunta on paras perusta palveluille

Kuntien heikentävä talous, eriarvoisuuden lisääntyminen peruspalveluiden saannissa ja palveluiden laadun epätasaisuus herättivät hallituksen keväällä 2005 aloittamaan Paras-hankkeeksi nimetyn kunta- ja palvelurakenneuudistuksen. Sillä etsitään keinoja selvittää väestön vanhenemisesta aiheutuvasta palvelutarpeen kasvusta ja siitä syntyvistä kustannuspaineista.

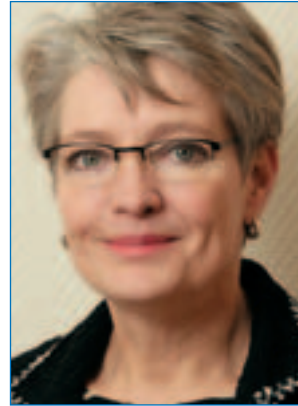
Hallinnolliseksi rakenteeksi on ollut esillä kaksi kilpailevaa vaihtoehtoa: väliportaan hallinnolle perustuva piirimalli tai nykyistä vahvemmat peruskunnat. Kisa on vielä ratkaisematta, ja jatkovalmistelu siirtyy osittain syksyyn.

Kunnan hyvinvointipolitiikka koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä, opetuksesta ja liikunta- ja kulttuuripalveluista. Työssäkäyntialueisiin pohjautuvat, väestöltään riittävän suuret peruskunnat takaavat parhaiten asiakaslähtöiset ja vaikuttavat hyvinvointipalvelut. Siksi sosiaali- ja terveyspalveluita ei tule siirtää suurpiireihin, joissa päätösvalta on kaukana kuntalaisista. Vaikka tarvitaankin ylikunnallisia palveluita ja paikallisista olosuhteista johtuen erilaisia tapoja järjestää palvelut, kunta palveluiden perustana on kuitenkin ensiarvoisen tärkeä, jotta palveluiden kytkentä asukkaisiin ja heidän tarpeisiinsa säilyy elävänä.

Palvelujen lähtökohtana on oltava myös yhteinen asiakkuus. Yhteisiä asiakkuuksia on vanhustenhuollossa, vammaishuollossa, päihdehuollossa ja mielenterveyspalveluissa. Asiakkaiden on saatava oikea hoito ja palvelu oikeaan aikaan oikeassa paikassa ja oikealla tavalla.

Perusterveydenhuolto ja perustason erikoissairaanhoido olisi yhdistettävä sosiaalihuollon pääosan kanssa peruspalveluyksiköiksi. Yhdistäminen takaisi asiakkailla saumattomat palveluketjut. Kunnalle yhdistäminen toisi säästöjä, kun paine erikoissairaanhoidon vähenisi ja hoidon päällekkäisyyksiä voitaisiin purkaa. Samalla tahto ja aktiivisuus kehittää ehkäisevää sosiaali- ja terveydenhuoltoa todennäköisesti vahvistuisi.

Kuntaliitosten sekä muiden yhteistyötapojen ohella olisi tärkeää laatia uudelle talousalueelle soveltuva palvelustrategia, jossa määriteltäisiin ydintehtävät sekä se, mitä tuotetaan itse, mitä hankitaan ulkopuolelta ja miten parannetaan osto-osuutta eli kykyä arvioida laatua ja vaikuttavuutta. Kuntarakenteen muutos on tärkeä, mutta yhtä olennaista on uudistaa palvelurakennetta silmämääräänä ikääntynyt Suomi vuonna 2015. Ministeri Hannes Mannisen rakenneryhmän vaativa työ on tältä osin vasta alkuvaiheessa.

Huoltaja-säätiön
isännistön
puheenjohtaja,
kansanedustaja
Maija Perho

”Uudelle
talousalueelle
olisi tärkeää
laatia palvelu-
strategia, jossa
määriteltäisiin
ydintehtävät”